

Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu v Praze

Katedra: Katedra pedagogiky, psychologie a didaktiky TV a sportu

Vedoucí práce: Mgr. Rostislav Čichoň, Ph.D.

Oponent: Mgr. Alena Lejčarová, Ph.D.

Jméno autora práce: Ludmila Švarcová

Název práce: Možnosti pohybové aktivity jako kompenzace u lukostřelců vozíčkářů

Posudek oponenta práce

Práce se zabývá jedním z často provozovaných individuálních sportů osob na invalidním vozíku - lukostřelbou a vzhledem k riziku jednostranného přetížení i možnostmi pohybové kompenzace na úrovni jak vrcholového, tak rekreačního provozování tohoto sportovního odvětví. Má charakter dvou případových studií zahrnujících kineziologický rozbor před a po aplikaci autorkou navrženého tříměsíčního pohybového kompenzačního programu a svým rozsahem (64 stran textu) a počtem citovaných zdrojů (28) splňuje požadavky na bakalářskou práci.

Je zcela zřejmé, že výběr tématu pramení z autorčina hlubšího zájmu o uvedenou problematiku a z jejích vlastních aktivit v dané oblasti – vychází tedy přirozeně i z jejích praktických, resp. osobních zkušeností a odborných znalostí, což je pro práci značným přínosem. Přestože je daná problematika omezena pouze na dva probandy, její řešení je potřebné a vysoce žádoucí obzvláště u vozíčkářů, jimž horní končetiny slouží na rozdíl od intaktní populace i jako prostředek pro každodenní pohyb.

Práce je členěna na část teoretickou a praktickou, avšak číslování, názvy a strukturu jednotlivých kapitol považuji občas za nepřesné a nevýstižné. V úvodu bych očekávala nastínění pracovních hypotéz a úkolů práce spolu s jejím očekávaným přínosem. V některých kapitolách (2.4., 2.5., 2.5.1., 2.5.2, 3.2. aj.) je citován zpravidla pouze jeden, popř. dva zdroje, čímž práce ztrácí na kvalitě.

Cíle a úkoly jsou jasně a stručně stanoveny a autorkou byly splněny, i když by si jistě zasloužily preciznější konkretizaci. U druhého cíle pak postrádám jeho řešení. Rovněž hypotézy jsou formulovány velmi obecně a u druhé pak chybí její objektivní ověření, či vyvrácení pomocí adekvátních výzkumných metod.

Zvolená metodika odpovídá zvyklostem řešení bakalářských prací, avšak autorka její písemný popis moc nezvládla. Zaplétá se do obecných pojmů z metodologie, kterým podle všeho příliš nerozumí, nedokáže je aplikovat na svou práci. Chybí tu sběr dat, jeho časový rozvrh, vedení a podmínky, organizace – např. vůbec zde není uvedeno, jak často kompenzační program probíhal apod. Metodickou část práce hodnotím tedy jako nedostatečnou. Co se týče výzkumného souboru, byl výběr náhodný, či záměrný? Co tvořilo oporu výběru?

Stěžejní kapitoly 6.1. a 7 by si jistě zasloužily větší přehlednost a lepší interpretaci zjištěných dat. Také bych doporučovala alespoň do příloh uvést podrobněji metody testování, resp. hodnocení statické složky dle Hoškové a Matoušové, hodnocení dynamické složky, vyšetření zkrácených svalových skupin a kloubních rozsahů podle Jandy.

Na začátku kapitoly 7 se už zbytečně opakují informace, které byly uvedeny na jiném místě. V diskusi bych očekávala hlubší interpretaci zjištěných dat ve vztahu k vlastní praktické a osobní zkušenosti autorky a odborné literatuře v dané oblasti. Naopak jsou zde „ukryty“ některé informace důležité pro částečné pochopení celého šetření.

Po formální a stylistické stránce by práce vyžadovala ještě určité úpravy a korektury, na mnoha místech není text příliš čtivý a některé kapitoly (zejména ve výsledkové, ale i v teoretické části) působí nejednotným a nepřehledným dojmem. Občas studentka nepoužívá správnou terminologii (pojmy „ruce“ vs. „paže“). Obrázky s jednotlivými cviky jistě text názorně a vhodně doplňují, u mnohých z nich bych ovšem zpřesnila název. Na zvážení dávám, zda by nebylo kvůli jednotné formě vhodnější nafotit sérii vlastních fotek. Navíc text náležející k obr. č. 17 – 20 s nimi zcela nekoresponduje a u některých cviků chybí informace, jak dlouho se mají provádět.

Nedostatky se objevují i v citování použitých zdrojů (tištěných i internetových) v seznamu použité literatury. Studentka rovněž v textu práce používá neobvykle, resp. nejednotně dvou přístupů v odkazech na prameny - jmenný a v podstatě „číselný“ (u internetových zdrojů).

Předložená práce i přes uvedené poznámky a připomínky splňuje požadavky na závěrečnou bakalářskou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: **velmi dobře**

K obhajobě kromě zodpovězení sporných bodů výše uvedených navrhuji následující témata a otázky:

1. Na str. 10 uvádíte, že „v závislosti na tom, která ruka je postižená, může být lepší, aby střelec střílel raději levou rukou než pravou (nebo naopak), přestože jeho dominantní oko je na opačné straně“. Prosím o vysvětlení.
2. Jak ovlivňují křeče vyskytující se u kvadruplegie koncentraci při lukostřelbě. Lze v tomto ohledu výcvik koncentrace nějak orientovat?
3. V kapitole 4 pracujete „ne příliš šťastně“ s pojmy kompenzace, regenerace, rehabilitace a pod tyto termíny řadíte různé aktivity. Jaký je vztah mezi těmito třemi oblastmi?
4. Ve své práci jste navrhla kompenzační cvičení pro lukostřelce vozičkáře. Brala jste v úvahu rozdíl mezi vrcholovou a rekreační úrovní provozování tohoto sportu?
5. V čem je Vámi navržený kompenzační program specifický? Zmiňované probandi udané postupy protahování a posilování svalů nepoužívají? Na základě čeho jste volila barvu therabandu a byla u obou probandů stejná?
6. Jak probíhalo cvičení v praxi? Musel být vždy přítomen asistent?
7. Na str. 43 je jako doporučená pohybová aktivita zmíněn u probanda 1 kromě plavání i handbike. Proč jen u tohoto probanda?
8. Jsou kladné výsledky podle Vašeho názoru jen důsledkem Vámi navrženého kompenzačního programu, nebo se předtím dotyční probandi kompenzací vůbec nevěnovali? Pokud jste při vstupním hodnocení posoudila daný pohyb číslem 5 a při výstupním hodnocení bylo dosaženo stejného hodnocení, proběhl pohyb na kvalitativně vyšší úrovni?

9. Na str. 59 je odvážně uvedeno, že zvolené kompenzační cvičení se u vybraného souboru ukázalo jako optimální, neboť došlo ke zlepšení ve všech směrech. V některých případech ovšem zůstalo hodnocení pohybů po aplikaci programu stejné jako na začátku – čím si to vysvětlujete?

V Praze dne 7.9. 2007

Mgr. Alena Lějčarová, Ph.D